

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Ενότητα 8: ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ Α' **Αισχύλος (68Θ200)**

Κριτική παράδοση και θεατρική πρόσληψη

Αικατερίνη (Καίτη) Διαμαντάκου

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Τα θεατρικά μειονεκτήματα του Αισχύλου, σύμφωνα με τον Ευριπίδη, στους *Βατράχους* του Αριστοφάνη (405 π.Χ.)

- Κατάχρηση «σιωπής» και «βουβών» προσώπων
- Υπερβολική η βαρύτητα του Χορού
- Υπερβολική έκταση χορικών και μονολόγων
- Μονοτονία και επαναληπτικότητα των λυρικών μερών
- «Στρατοκρατική» εμμονή στη θεματολογία του
- Υπερβολικά περίτεχνο και σκοτεινό ύφος
- Εξεζητημένο λεξιλόγιο
- Έλλειψη εκφραστικής ακρίβειας και νοηματικής σαφήνειας
- Έμφαση στην επίφαση και όχι στην ουσία
- Παρωχημένα, ακαδημαϊκή δραματική τεχνική
- Έλλειψη ρεαλισμού
- Σκηνικές και ενδυματολογικές υπερβολές
- Δραματικές και εκφραστικές αδυναμίες των «προλόγων»

Ο «νικητής» Αισχύλος, στους *Βατράχους* του Αριστοφάνη

- Σύμβολο αρχαϊκής μεγαλοπρέπειας
- Επιβλητικό ύφος
- Γενναιόφρονες ήρωες
- Ένθεη έμπνευση
- Παράφορη ιδιοσυγκρασία
- Δημιουργός έντονων σκηνικών εντυπώσεων
- Φορέας της ηθικής και πολιτικής ενίσχυσης της Αθήνας
- Πρόμαχος των παραδοσιακών, πολιτικών και καλλιτεχνικών, αξιών

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου Ι

- Δικαίωμα για μεταθανάτιες παραστάσεις έργων του Αισχύλου ήδη από τον 5^ο αι. π.Χ.
- Πολύ πιθανή η αντιγραφή και κυκλοφορία των αυτόγραφων έργων κατά τον 5^ο αιώνα.
- Επικράτηση του Αισχύλου στο έργο του Πλάτωνα – Εκτεταμένη παρατραγωδία από τον Αριστοφάνη – Αναφορές στον Αισχύλο από τον Αριστοτέλη

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου II

- Επανάληψη «παλαιών» τραγωδιών περ. από το 386 π.Χ. - Αλλοιώσεις στα κείμενα από τους υποκριτές.
- Β΄μισό 4^ο αι. π.Χ.: σύνταξη κρατικού αντιγράφου των έργων των τριών τραγικών από τον Λυκούργο, υπεύθυνο της κρατικής λατρείας στην Αθήνα.
- 3^{ος} αι. κε.: Σταδιακή συρρίκνωση του ποιητικού «κανόνα» σε λίγα ονόματα, μείωση του αριθμού των αντιγραφόμενων και αναπαριστάμενων έργων.
- 3^{ος} αι. π.Χ.: «υπεξαίρεση» του κρατικού αντιγράφου από τον Πτολεμαίο Ευεργέτη, βασιλιά της Αιγύπτου

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου III

- Ελληνιστική-Αλεξανδρινή περίοδος: έντονη «φιλολογική» ενασχόληση με την αρχαία λογοτεχνία και δραματουργία (Λυκόφρων, Αριστοφάνης ο Βυζάντιος, Απολλόδωρος, Αρίσταρχος, Καλλίστρατος κ.ά.)
- Φιλολογική εργασία Διδύμου (1^{ος} αι. π.Χ.): περιλήψεις, λεξικά, ερμηνευτικά σχόλια και υπομνήματα
- Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδος (1^{ος}- 2^{ος} αι. μ.Χ.): προτίμηση στις ανθολογίες και επιλογή δραματικών ποιητικών και έργων με εκπαιδευτικά κριτήρια → Επιλογή των συγκεκριμένων έργων των τριών τραγικών;

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου IV

- 4^{ος} αι. μ.Χ.: μεταγραφή των παπύρινων κυλίνδρων σε περγαμηνούς κώδικες → Απώλεια πολλών χειρογράφων
- 6^{ος} αι. μ.Χ.: Πυρπόληση της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας από τον χαλίφη Ομάρ, μαθητή του Μωάμεθ → Μεγάλες απώλειες έργων
- Εξάπλωση του Χριστιανισμού: περιθωριοποίηση της παγανιστικής λογοτεχνίας μέχρι και την περίοδο της Εικονομαχίας (726-842 μ.Χ.)
- 9^{ος} αι. μ.Χ. κε.: αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για την ελληνική αρχαιότητα - μεταγραφή των χειρογράφων σε μικρογράμματη γραφή (πατριάρχης Φώτιος: λεξικογράφηση, ανθολόγηση κειμένων)

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου V

- 11^{ος} αι. : βυζαντινό λεξικό *Σούδα*
- 1204: άλωση της Πόλης από τους Φράγκους
- 1261: ανάκτηση της Πόλης - φιλολογική αναγέννηση υπό τη δυναστεία των Παλαιολόγων
- Σημαντικοί βυζαντινοί λόγιοι (4^{ος}-14^{ος} αι.): Ησύχιος, Ιωάννης Ζωναράς, Ιωάννης Τζέτζης, Μάξιμος Πλανούδης, Θωμάς Μάγιστρος, Μανουήλ Μοσχόπουλος, κ.ά.
- 1453: άλωση της Πόλης από τους Οθωμανούς - Μετατόπιση της φιλολογικής ενασχόλησης στη Δύση

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου VI

- Το αρχαιότερο και καλύτερο χειρόγραφο του Αισχύλου: **Μεδικιανός κώδικας** (Mediceus ή Laurentianus). Γράφεται περί το 1000 μ.Χ. και το 1423 μεταφέρεται από την Κωνσταντινούπολη στην Ιταλία. Περιέχει τις επτά σωζόμενες τραγωδίες του Αισχύλου, με σχόλια, και τα *Αργοναυτικά* του Απολλωνίου του Ροδίου
- Πάνω από 100 χειρόγραφα και 9 οικογένειες χειρογράφων
- «Βυζαντινή παράδοση: *Προμηθεύς Δεσμώτης, Επτά επί Θήβας, Πέρσαι*

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου VII

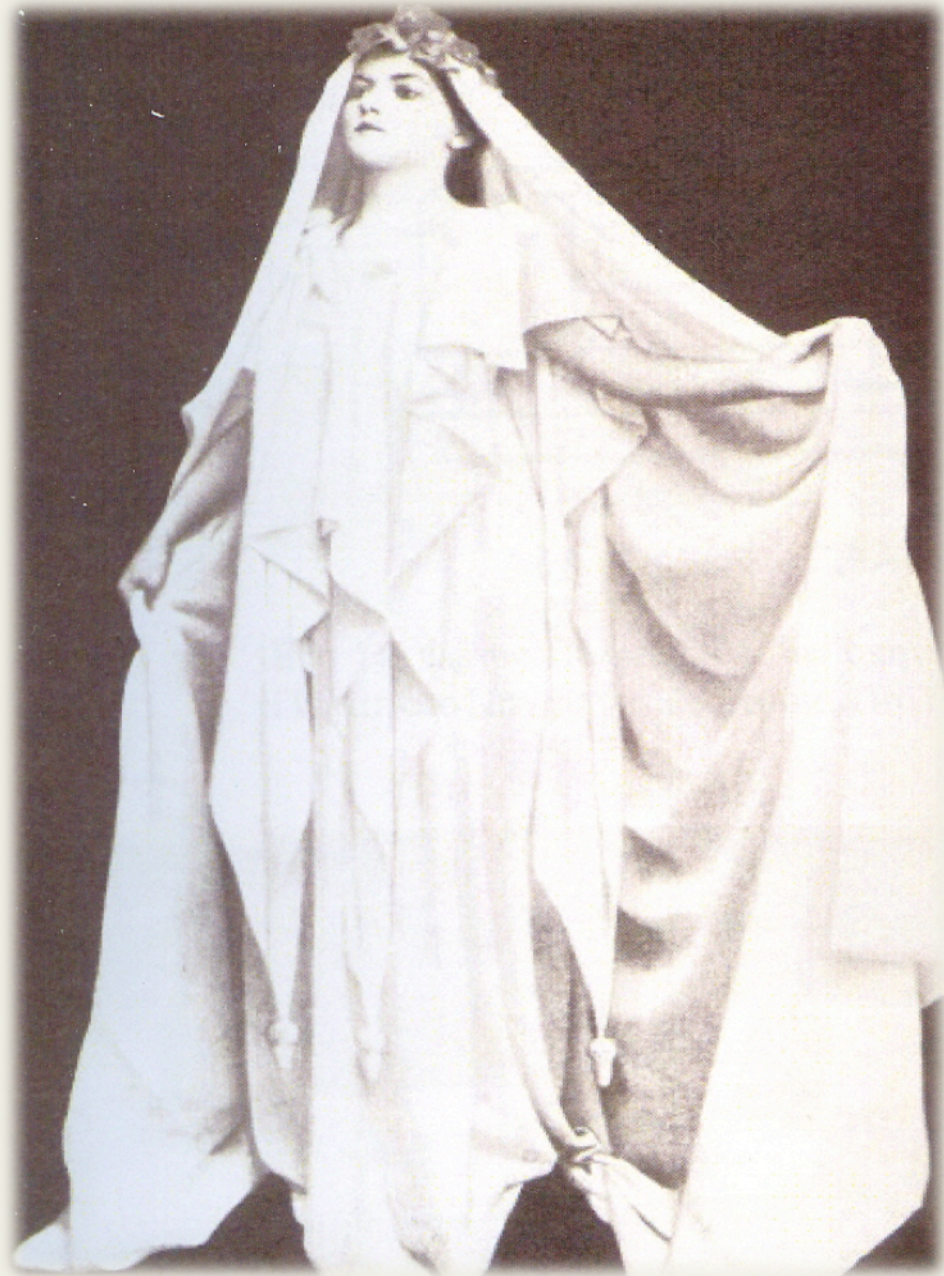
- 19^{ος} αι.: (επαν)εκτίμηση του «αρχέγονου» Αισχύλου έναντι του «ώριμου» Σοφοκλή και του «παρηκμασμένου» Ευριπίδη (Schlegel, Schelling, Hoelderlin, Schopenhauer, Hegel)
- Πρώτη παράσταση τραγωδίας στο Βασιλικό Θέατρο: *Ορέστεια* 1903 σε μετάφραση Γεωργίου Σωτηριάδη (βασισμένη στην τρίπρακτη διασκευή του Wilamowitz), μουσική Μέντελσον, σκηνοθεσία Θωμά Οικονόμου.

Ιστορία της παράδοσης του έργου του Αισχύλου VIII

- 1927 και 1930: Προμηθεύς Δεσμώτης και Ικέτιδες στις Δελφικές Εορτές
- 1932: Εναρκτήρια παράσταση του Εθνικού Θεάτρου με τον *Αγαμέμνονα* (σκηνοθ. Φώτος Πολίτης)
- Έλληνες σκηνοθέτες που ασχολήθηκαν με έργα του Αισχύλου: Φώτος Πολίτης, Δημήτρης Ροντήρης, Αλέξης Σολομός, Κάρολος Κουν, Αλέξης Μινωτής, Σπύρος Ευαγγελάτος, Θεόδωρος Τερζόπουλος, Σταύρος Τσακίρης, Δημήτρης Λιγνάδης, Λυδία Κονιόρδου, Σωτήρης Χατζάκης κ.ά.

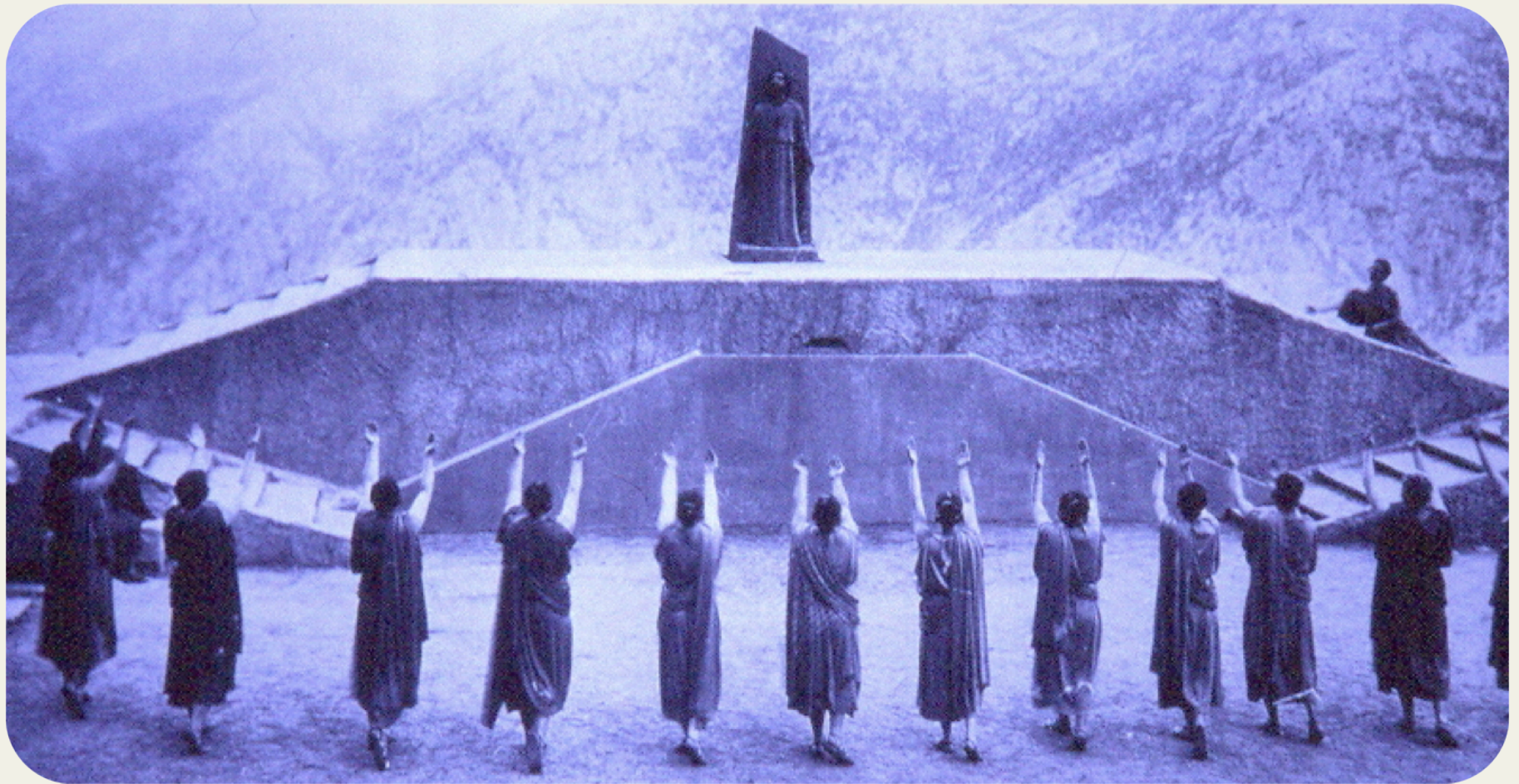
Εικόνα 1:

Η Μαρίκα Κοτοπούλη (1887-1954)
απαγγέλλει το «Χαίρε της τραγωδίας»
του Κωστή Παλαμά, πριν από την
παράσταση της *Ορέστειας* (1903).

Εικόνα 2:
Δελφικές Εορτές 1927,
Σκηνοθεσία: Εύα Πάλμερ-Σικελιανού &
Πάνος Καλογερίκος

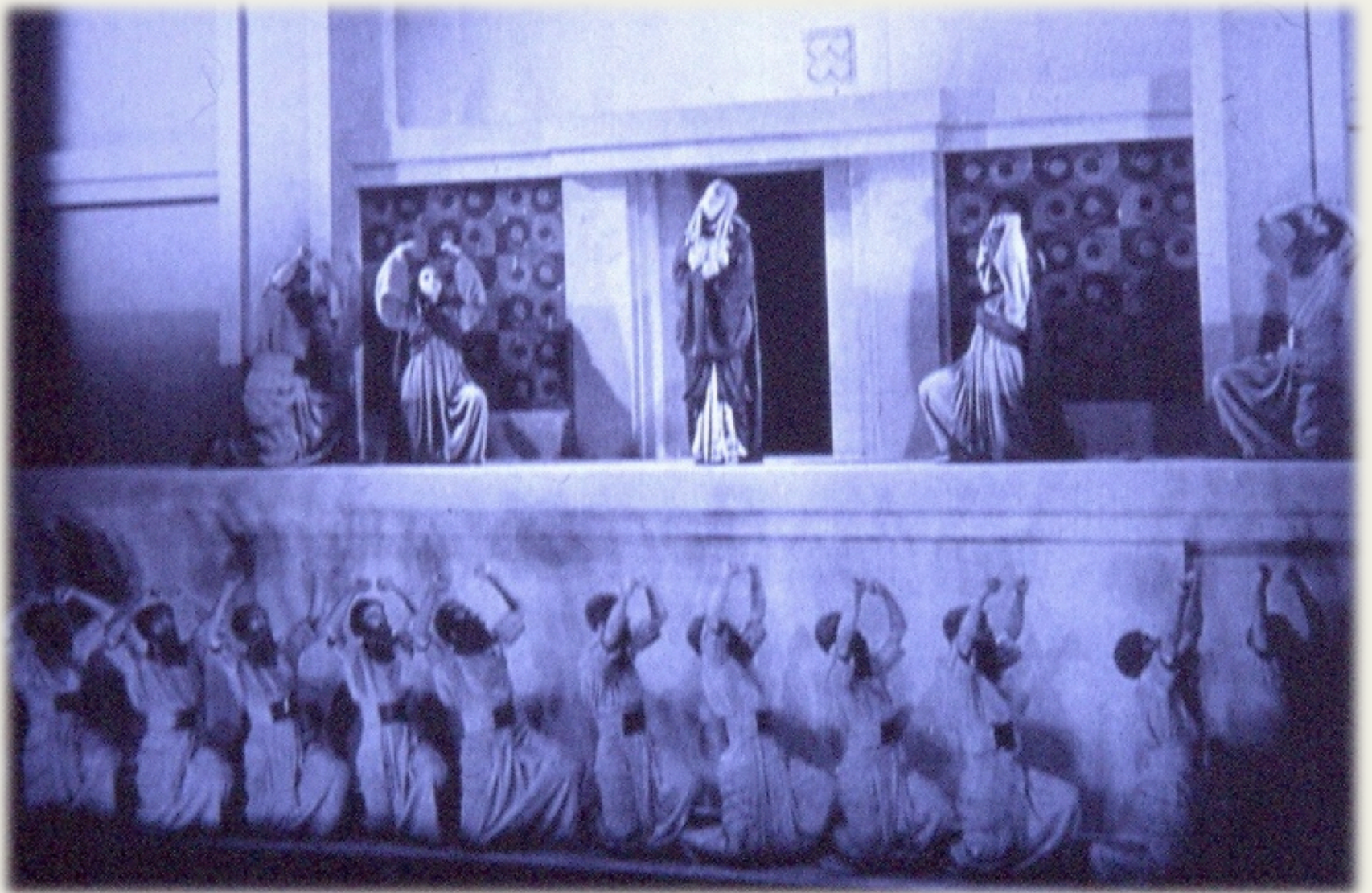
Εικόνα 3: Προμηθεύς Δεσμώτης, (δεύτερες) Δελφικές Εορτές 1930.
Σκηνοθ.: Εύα Πάλμερ-Σικελιανού

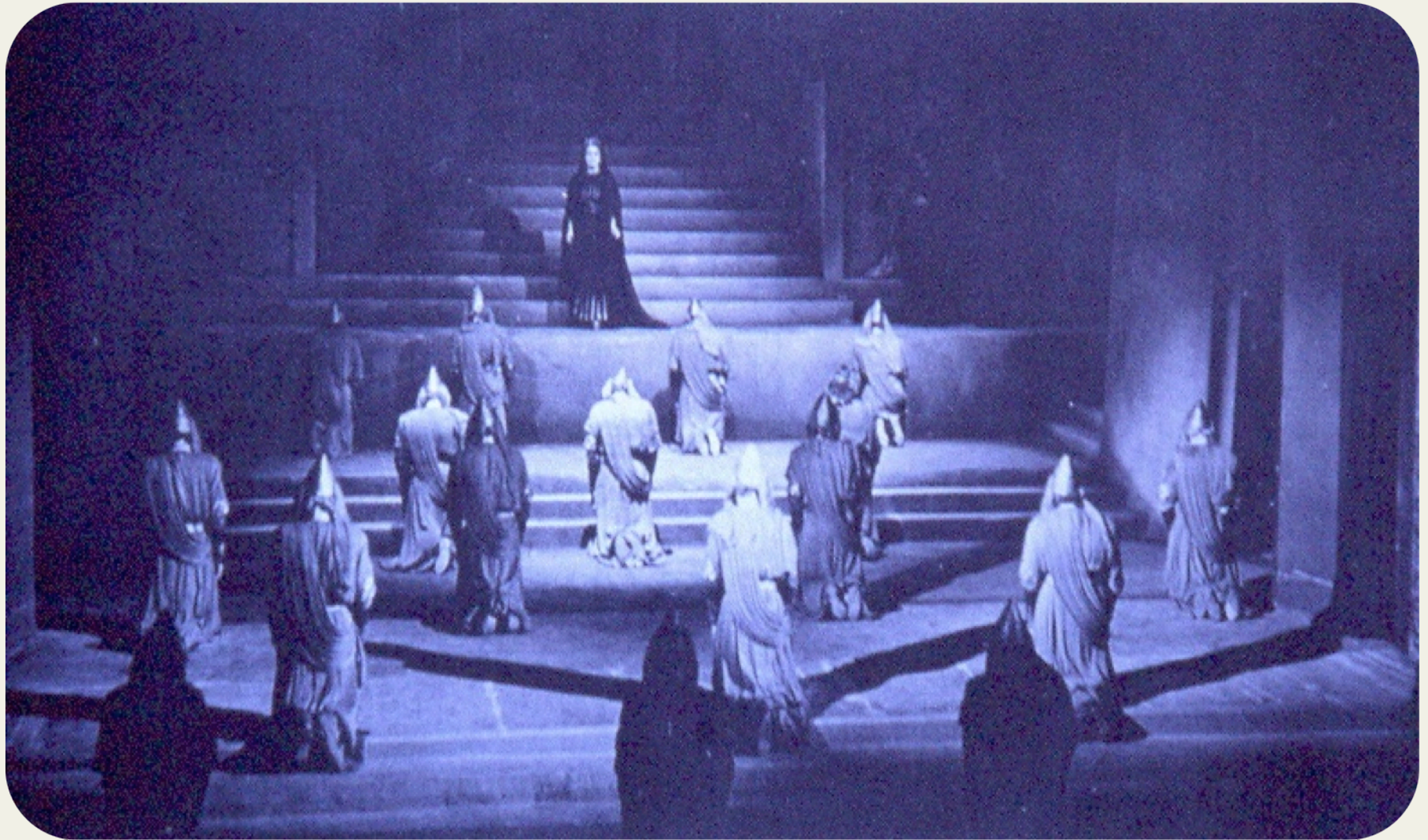
Εικόνα 4: *Ικέτιδες, Δελφικές Εορτές, Αρχαίο Θέατρο Δελφών 1930.*

Εικόνα 5: *Αγαμέμνων*, «Εθνικό θέατρο», 1932, σκηνοθεσία: Φώτος Πολίτης
Κλυταιμνήστρα: Κατίνα Παξινού – Κήρυξ: Αλέξης Μινωτής – Αγαμέμνων: Αιμίλιος Βεάκης - Κασσάνδρα: Μαίρη Σαγιάνου-Κατσέλη – Αίγισθος: Γεώργιος Γληνός

Εικόνα 6: *Πέρσες*, Εθνικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή, 1934.
σε μετάφραση Ιωάννη Γρυπάρη και σκηνοθεσία Φώτου Πολίτη
Άτοσσα η Κατίνα Παξινού

Εικόνα 7: *Πέρσες* Εθνικό Θέατρο, 1939,
σε μετάφραση Ιωάννη Γρυπάρη και σκηνοθεσία Δημήτρη Ροντήρη
Άτοσσα η Αθανασία Μουστάκα

Εικόνα 8:
Ορέστεια – Εθνικό Θέατρο 1949
Σκηνοθεσία: Δημήτρης Ροντήρης
Κλυταιμνήστρα: Μαρίκα Κοτοπούλη

Εικόνα 9: *Ορέστεια*, «Εθνικό Θέατρο», 1959. Σκηνοθεσία: Δημήτρης Ροντήρης
Άννα Συνοδινού (Κλυταιμνήστρα), Γιάννης Αποστολίδης (Αγαμέμνων), Κάκια
Παναγιώτου (Κασσάνδρα), θίασος.

Εικόνα 10:
Αγαμέμνων, Εθνικό Θέατρο 1967
Σκηνοθεσία: Αλέξης Μινωτής
Κλυταιμνήστρα: Κατίνα Παξινού

Εικόνα 11: *Πέρσες*, «Θέατρο Τέχνης», 1965

Σκηνοθεσία: Κ. Κουν – Μετάφραση: Π. Μουλλάς – Σκηνικά & κοστούμια:
Γ. Τσαρούχης – Μουσική: Γ. Χρήστου

Εικόνα 12: *Ορέστεια*, «Θέατρο Τέχνης» 1980, σκηνοθεσία: Κάρολος Κουν
Κλυταιμνήστρα: Μελίνα Μερκούρη

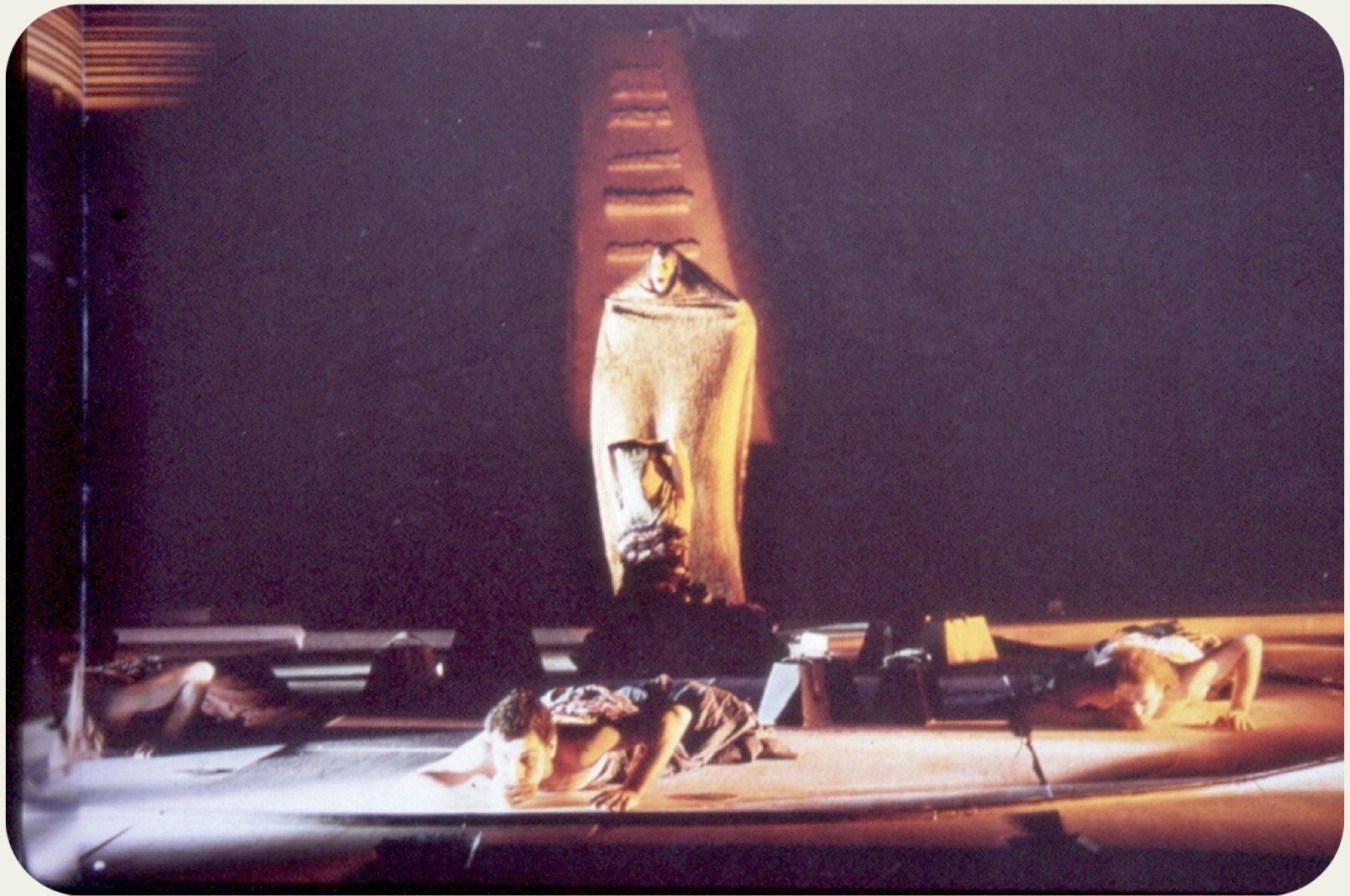
Εικόνα 13: *Ορέστεια* από το Εθνικό Θέατρο Μεγάλης Βρετανίας, σε σκηνοθεσία Peter Hall, 1982 : η πρώτη παράσταση αρχαίας τραγωδίας από ξενόγλωσσο θίασο και ξένο οργανισμό στο θέατρο της Επιδαύρου

Εικόνα 14: *Επτά επί Θήβας*, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος 1993.
Σκηνοθεσία: Σταύρος Τσακίρης

Εικόνα 15: *Ικέτιδες*, «ΔΕΣΜΟΙ», 1994. Σκηνοθεσία: Σταύρου Ντουφεξή

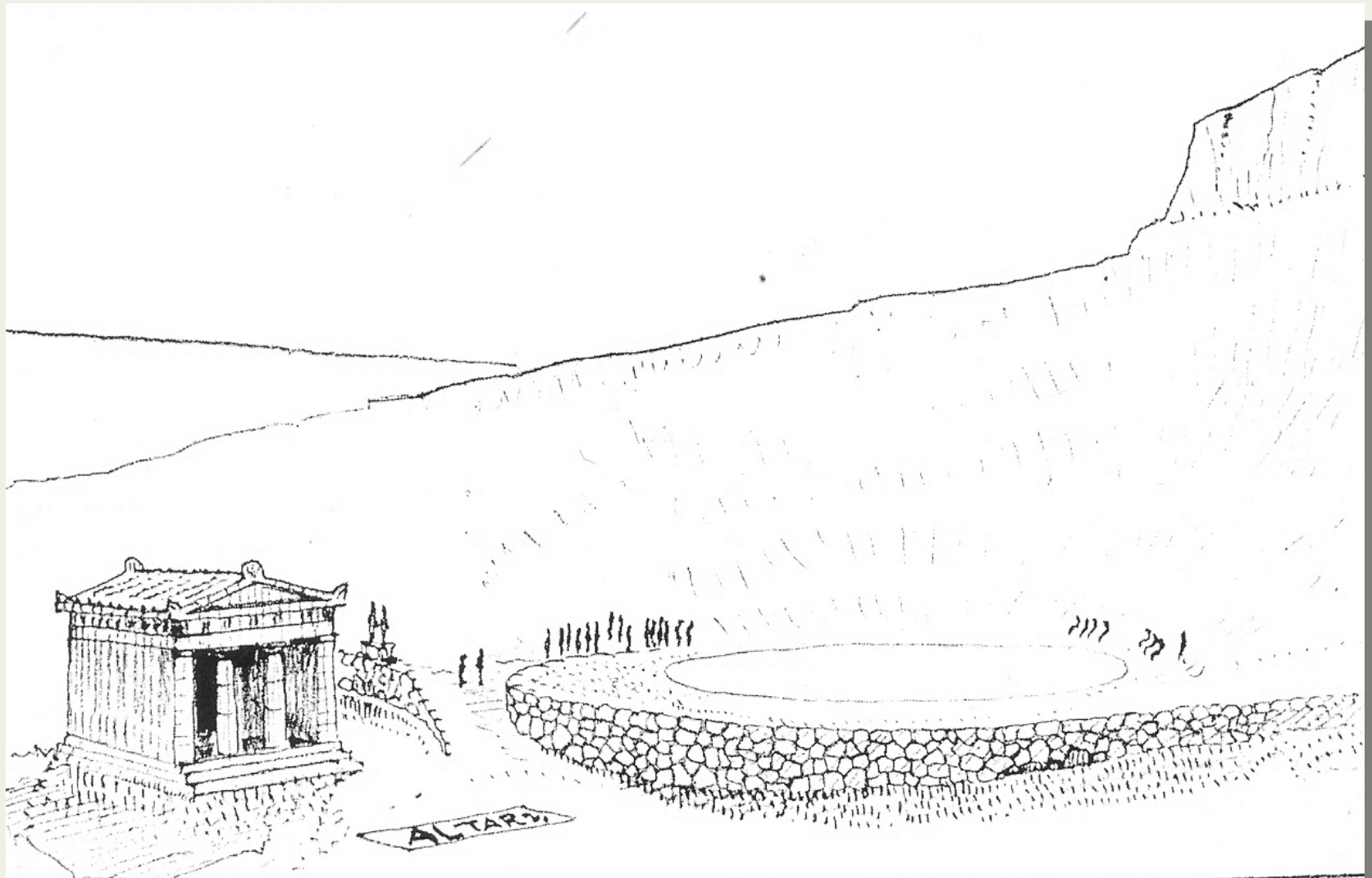
Εικόνα 16: «Άττις», Πέρσες, σκηνοθεσία: Θεόδωρος Τερόπουλος 1990

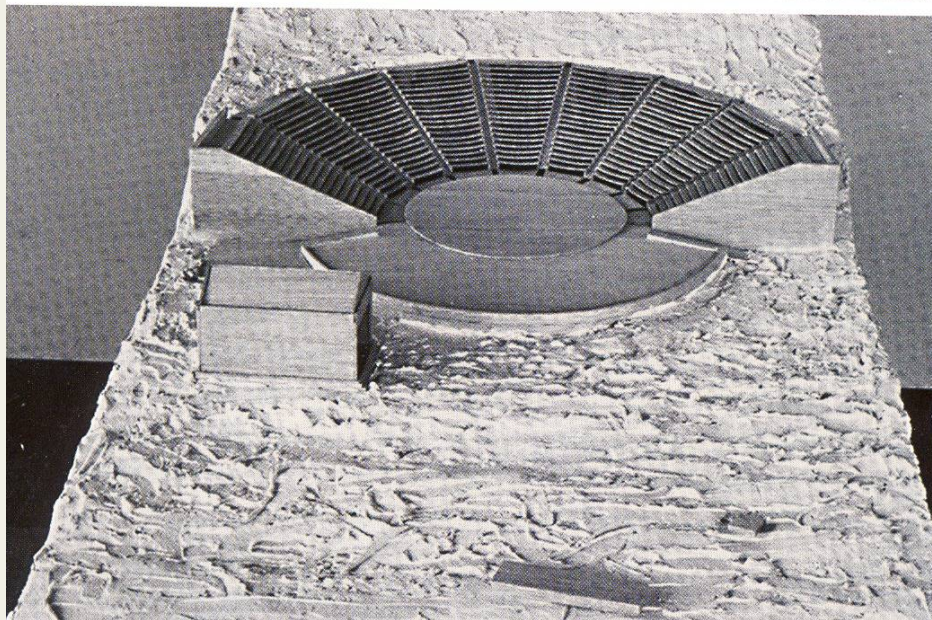
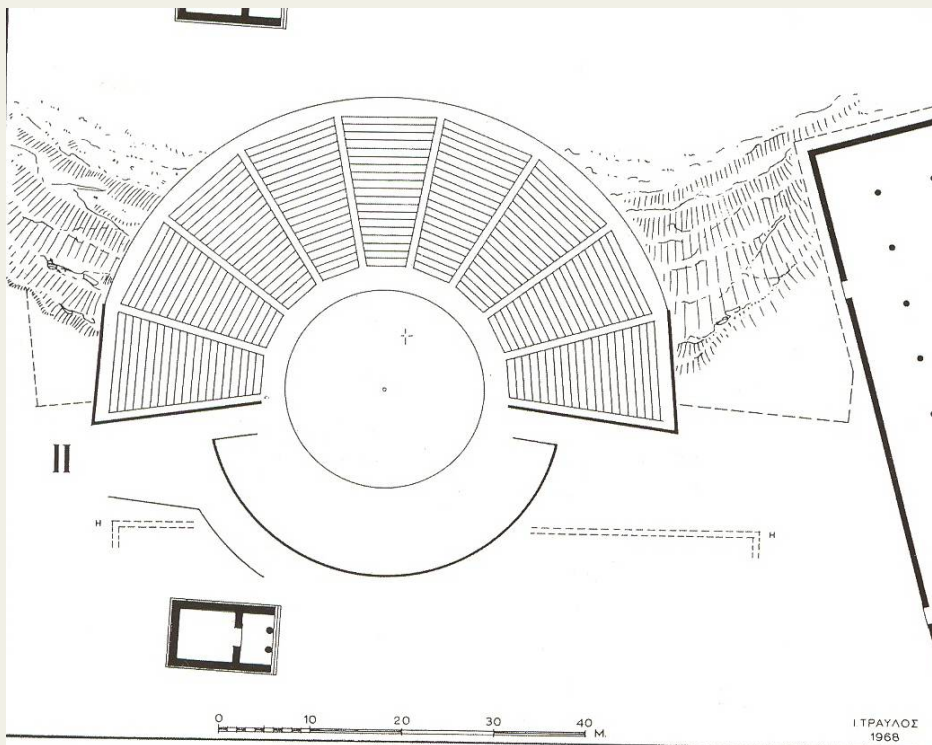
Εικόνα 17: Πέρσες, «Εθνικό Θέατρο» 1999.
Σκηνοθεσία: Λευτέρης Βογιατζής

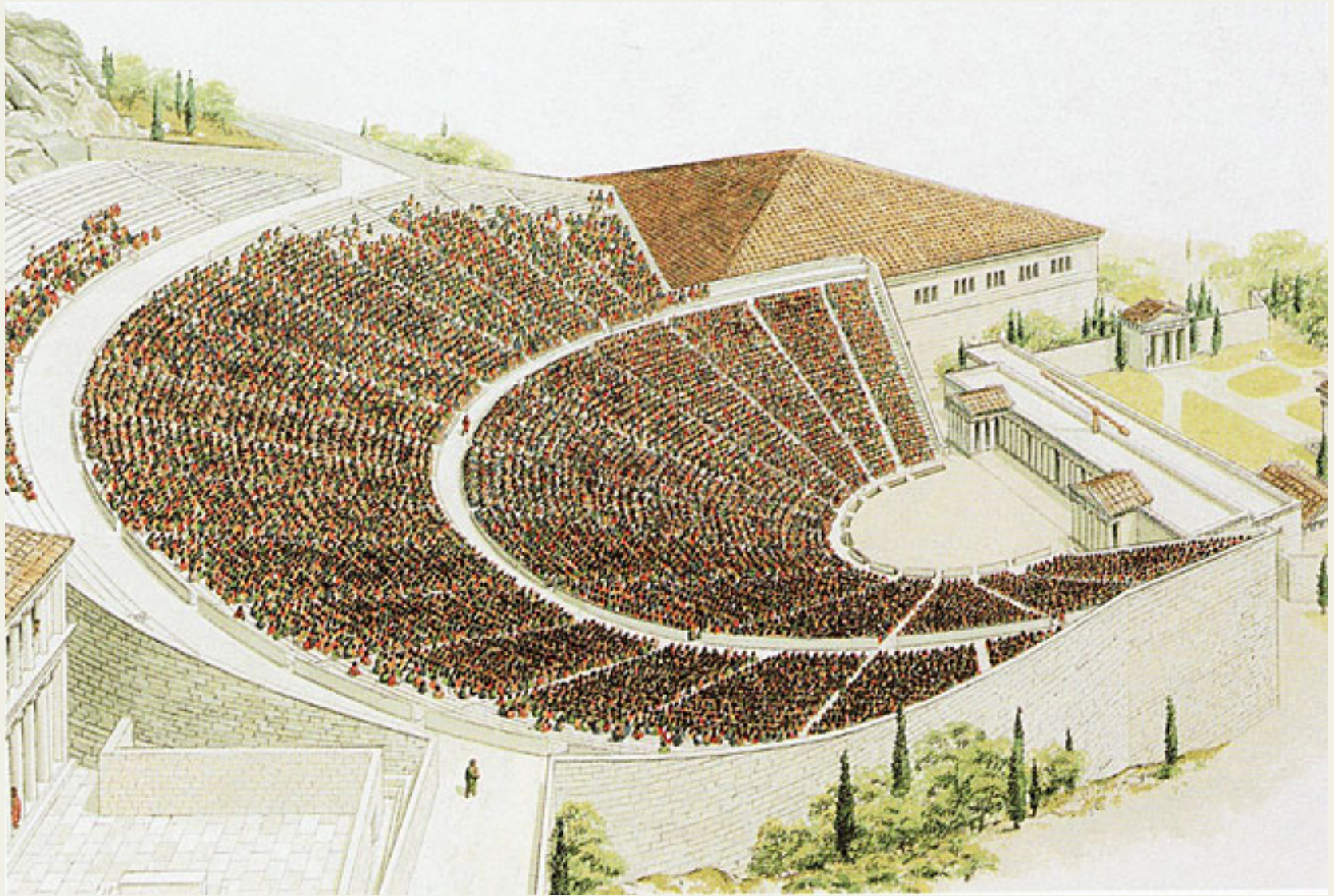
Εικόνα 18: *Ορέστεια*, Εθνικό Θέατρο 2001, Σκηνοθεσία Γιάννη Κόκκου

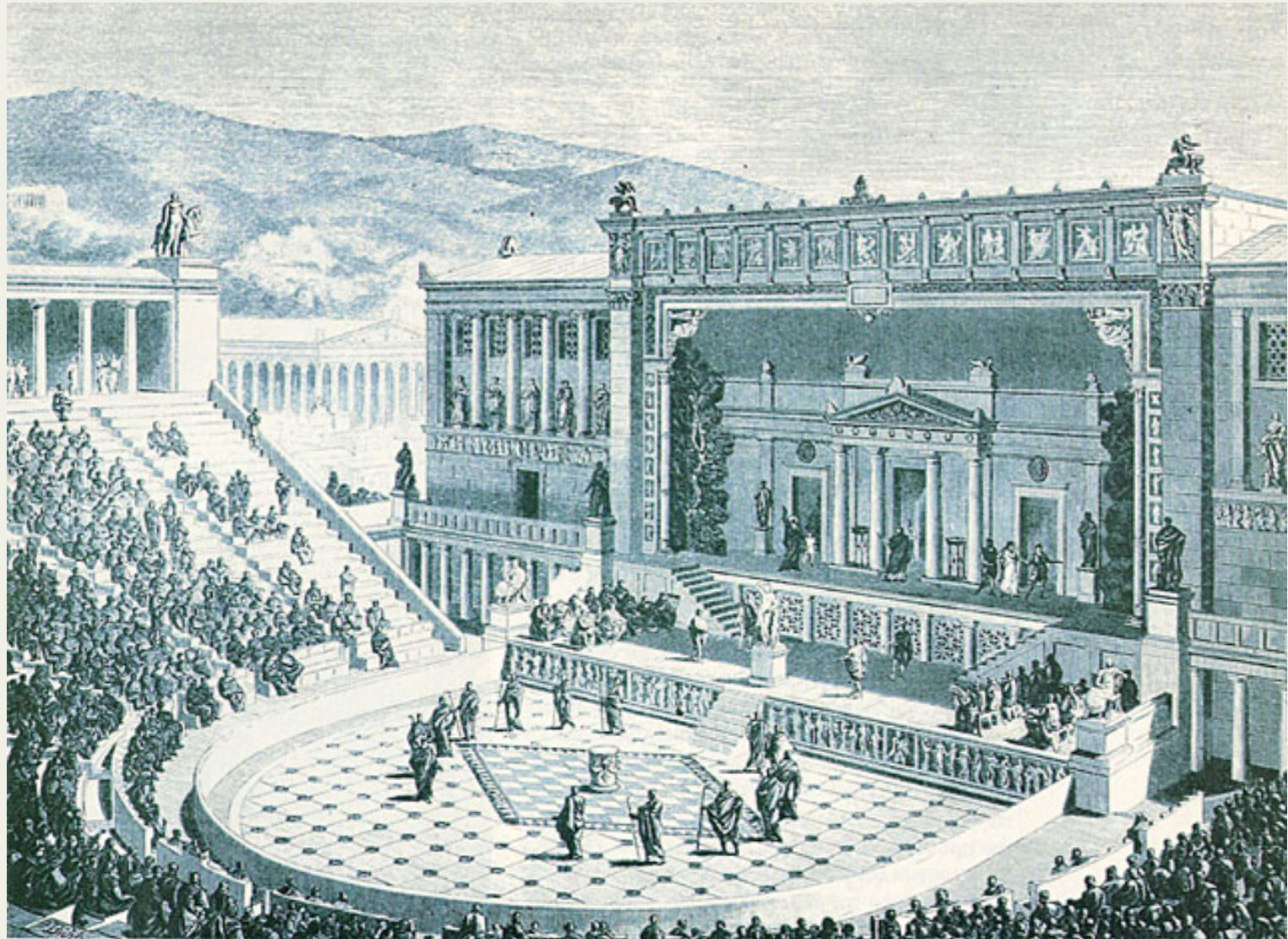
Εικόνα 19: Η πρώτη αρχιτεκτονική μορφή του θεάτρου του Διονύσου, κατά την αναπαράσταση του E. Fiechter (Fiechter, 1936, εικ. 29)

Εικόνα 20: Αναπαράσταση του Θεάτρου του Διονύσου στο β΄ μισό του 5^{ου} αι. π.Χ., από τους I. Τραυλό (επάνω, κάτοψη) και Η. Knell (κάτω, μοντέλο) (Travlos 1971, εικ. 677 & Knell 1979, πίν. XII)

Εικόνα 21: Ζωγραφική αναπαράσταση του Διονυσιακού Θεάτρου κατά τους κλασσικούς χρόνους, με το Ωδείον του Περικλέους στο πίσω μέρος. Άποψη από βορειοδυτικά.

Εικόνα 22: Φανταστική αναπαράσταση του Διονυσιακού Θεάτρου (κατά την ελληνορωμαϊκή περίοδο) από τον J. Buhlmann.

Εικόνα 23: Το θέατρο του Διονύσου, φωτογραφία από το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο (1897)

Εικόνα 24: Το θέατρο του Διονύσου. Μερική άποψη του κοίλου, της ορχήστρας και του Βήματος του Φαίδρου, από βόρεια (2002)

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών,
Αικατερίνη (Καίτη) Διαμαντάκου 2015.

«Το θέατρο της Αρχαιότητας Α΄: Αισχύλος / **Κριτική παράδοση και
θεατρική πρόσληψη**». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη
δικτυακή διεύθυνση:

<http://opencourses.uoa.gr/courses/THEATRE102>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 1: *Ορέστεια*, Βασιλικό Θέατρο, 1903, σκηνοθεσία: Θωμάς Οικονόμου. Στο Γ. Ανδρεάδης (επιμ.), *Στα ίχνη του Διονύσου. Παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στην Ελλάδα 1867-2000*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2005, σελ. 206.

Εικόνα 2: Δελφικές Γιορτές, 1927, Σκηνοθεσία: Εύα Πάλμερ-Σικελιανού, Πάνος Καλογερίκος. Στο Γ. Ανδρεάδης (επιμ.), *Στα ίχνη του Διονύσου. Παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στην Ελλάδα 1867-2000*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2005, σελ. 167.

Εικόνα 3: *Προμηθεύς Δεσμώτης*, (δεύτερες) Δελφικές Εορτές 1930. Σκηνοθ.: Εύα Πάλμερ-Σικελιανού. Στο Γ. Ανδρεάδης (επιμ.), *Στα ίχνη του Διονύσου. Παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας στην Ελλάδα 1867-2000*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2005, σελ. 174.

Εικόνα 4: *Ικέτιδες* (δεύτερες) Δελφικές Εορτές 1930. Σκηνοθ. Εύα Πάλμερ-Σικελιανού. Στην ιστοσελίδα του Ε.Λ.Ι.Α. <http://www.openarchives.gr/view/2440815>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 5: *Αγαμέμνων*, «Εθνικό Θέατρο», εναρκτήρια παράσταση, 1932, σκηνοθεσία: Φώτος Πολίτης. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου – Οπτικοακουστικό υλικό, © Εθνικό Θέατρο 2008-2011, <http://www.nt-archive.gr/viewFiles1.aspx?playID=404&photoID=12973>

Εικόνα 6: *Πέρσαι*, «Εθνικό Θέατρο», 1934, σκηνοθεσία: Φώτος Πολίτης. Στο *60 Χρόνια Εθνικό Θέατρο 1932-1992* (καλλιτεχνική επιμέλεια Χρ. Καραχρήστος, εισαγωγικό σημείωμα: Αλ. Σολομός), Κέδρος, Αθήνα, 1992, σελ. 34.

Εικόνα 7: *Πέρσες*, «Εθνικό Θέατρο», 1939, σκηνοθεσία: Δημήτρης Ροντήρης. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου – Οπτικοακουστικό υλικό, © Εθνικό Θέατρο 2008-2011, <http://www.nt-archive.gr/viewFiles1.aspx?playID=918&photoID=1909>

Εικόνα 8: *Ορέστεια*, «Εθνικό Θέατρο», 1949, σκηνοθεσία: Δημήτρης Ροντήρης. . Στο *60 Χρόνια Εθνικό Θέατρο 1932-1992* (καλλιτεχνική επιμέλεια Χρ. Καραχρήστος, εισαγωγικό σημείωμα: Αλ. Σολομός), Κέδρος, Αθήνα, 1992, σελ. 69.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (3/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 9: *Αγαμέμνων*, «Εθνικό Θέατρο», 1959. Σκηνοθεσία: Δημήτρης Ροντήρης. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου – Οπτικοακουστικό υλικό, © Εθνικό Θέατρο 2008-2011, <http://www.nt-archive.gr/viewfiles1.aspx?playID=765&photoID=11181>

Εικόνα 10: *Αγαμέμνων*, «Εθνικό Θέατρο», 1967. Σκηνοθεσία: Αλέξης Μινωτής. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου – Οπτικοακουστικό υλικό, © Εθνικό Θέατρο 2008-2011, <http://www.nt-archive.gr/viewfiles1.aspx?playID=815&photoID=6089>

Εικόνα 11: *1:Πέρσες*, «Θέατρο Τέχνης», Θέατρο Ηρώδου του Αττικού, σκηνοθεσία: Κάρολος Κουν, 1965. Αρχείο του Θεάτρου Τέχνης. Μεταφέρθηκε από το: Πλ. Μαυρομούστακος (επιμ.), *Κάρολος Κουν. Οι παραστάσεις*, Αθήνα, 2008, σελ. 284-285.

Εικόνα 12: *Ορέστεια*, «Θέατρο Τέχνης», 1980, σκηνοθεσία: Κάρολος Κουν. Στο Σ. Γώγος, Κ. Γεωργουσόπουλος, Ομάδα Θεατρολόγων, *Επίδαυρος. Το αρχαίο θέατρο, οι παραστάσεις*, Αθήνα, 2002, σελ. 326.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (4/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 13: *Ορέστεια*, Εθνικό Θέατρο Μ. Βρετανίας, σκηνοθεσία: Peter Hall. Από το <https://screenplaystv.files.wordpress.com/2012/01/clytemnestra-with-the-corpSES.png> Αισχύλου,

Εικόνα 14: *Επτά επί Θήβας*, Κ.Θ.Β.Ε., 1993, σκηνοθεσία: Σταύρος Τσακίρης. Στο Σ. Γώγος, Κ. Γεωργουσόπουλος, Ομάδα Θεατρολόγων, *Επίδαυρος. Το αρχαίο θέατρο, οι παραστάσεις*, Αθήνα, 2002, σελ. 403.

Εικόνα 15: *Ίκέτιδες*, «ΔΕΣΜΟΙ», σκηνοθεσία: Σταύρος Ντουφεξής, 1994. Από την επίσημη ιστοσελίδα της Πνευματικής και Καλλιτεχνικής Εταιρείας ΔΕΣΜΟΙ, http://www.ancientgreekdrama.gr/files/photogallery/gallery_01lg.jpg

Εικόνα 16: *Πέρσες*, Θέατρο «Άτις», σκηνοθεσία: Θεόδωρος Τερζόπουλος, 1990. Στο Γ. Πάτσας, *Σκηνικά – Κοστούμια*, Αθήνα, 1995, σελ. 49.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (5/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 17: *Πέρσες*, «Εθνικό Θέατρο», σκηνοθεσία: Λευτέρης Βογιατζής, 1999. Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου – Οπτικοακουστικό υλικό, © Εθνικό Θέατρο 2008-2011, <http://www.nt-archive.gr/viewFiles1.aspx?playID=423&photoID=11387>

Εικόνα 18: *Ορέστεια*, «Εθνικό Θέατρο» 2001, σκηνοθεσία: Γιάννης Κόκκος. Στο Σ. Γώγος, Κ. Γεωργουσόπουλος, Ομάδα Θεατρολόγων, *Επίδαυρος. Το αρχαίο θέατρο, οι παραστάσεις*, Αθήνα, 2002, σελ. 446.

Εικόνα 19: Η πρόιμη αρχιτεκτονική μορφή του θεάτρου του Διονύσου, κατά την αναπαράσταση του E. Fiechter *Das Dionysos-Theater in Athen. III. Einzelheiten und Baugeschichte*, Stuttgart, 1936, εικ. 29. Από το Σ. Γώγος, *Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου*, Μίλητος, 2005, σελ. 45, σχ. 8.

Εικόνα 20: Αναπαράσταση του Θεάτρου του Διονύσου στο β' μισό του 5^{ου} αι. π.Χ., από τους Ι. Τραυλό (επάνω, κάτοψη) και Η. Knell (κάτω, μοντέλο) (J. Travlos, *Bildlexikon zur Topographie des antiken Athen*, Tübingen, 1971, εικ. 677 & Η. Knell, *Perikleische Baukunst*, Darmstadt, 1979, πίν. XII). Από το Σ. Γώγος, *Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου*, Μίλητος, 2005, σελ. 99, σχ. 30.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (6/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 21: Ζωγραφική αναπαράσταση του Διονυσιακού Θεάτρου κατά τους κλασικούς (ή μετακλασικούς) χρόνους, με το Ωδείον του Περικλέους στο πίσω μέρος. Άποψη από βορειοδυτικά. Από http://www.eie.gr/archaeologia/gr/02_DELTIA/Theatre_of_Dionysos.aspx

Εικόνα 22: Φανταστική αναπαράσταση του Διονυσιακού Θεάτρου (κατά την ελληνορωμαϊκή περίοδο) από τον J. Buhlmann. Από http://www.eie.gr/archaeologia/gr/02_DELTIA/Theatre_of_Dionysos.aspx

Εικόνα 23: The ancient theatre of Dionysos, photo from German Archeological Institute (1897). Από http://www.diazoma.gr/en/Page_04-01_AT-001.asp

Εικόνα 24: Το θέατρο του Διονύσου. Μερική άποψη του κοίλου, της ορχήστρας και του Βήματος του Φαίδρου, από βόρεια (2002), Σ. Γώγος, *Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου*, Μίλητος, 2005, σελ. 130, εικ. 25 (φωτό: Σ. Γώγος)